1852. N°. 92.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

ZATURDAG, 18 SEPTEMBER.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — **NB.** Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot **6**, die voor de 4e blz. tot **10** ure 's avonds aangenomen worden.

NEDERLAND, 17 September.

De Eerste Kamer der Staten Generaal heeft de wet op den waarborg aangenomen met 28 tegen 7 stemmen. Den 17 dezer wordt over de Russische schuld beraadslaagd.

— In het verslag der Commissie van Rapporteurs van de Eerste Kamer over het wets-ontwerp, houdende veranderde toepassing op het artikel *Eau des Carmes*, heeft men den wensch uitgedrukt, dat de regering mogt voortgaan met het tarief van uit- en invoer, waar dit noodig is, stukswijze te herzien. Hierop heeft de regering geantwoord, dat tengevolge van de wijziging, welke de wetgeving op de in- en uitgaande regten en accijnsen in de laatste jaren onderging, de tariefs-herziening zich thans niet tot slechts eenige weinige artikelen zal kunnen bepalen, maar van meerdere uitgebreidheid zal moeten zijn. Het noodige was voorbereid, om in de eerstvolgende zitting der Staten-Generaal in overweging te worden genomen.

— H. M. onze Koningin zal weldra de badplaats Ischl verlaten, om eene reis naar Italië te doen.

— Men schrijft aan de *Amsterd. Ct.* uit 's Hage d. d. 14 Sept.: Men zegt, dat de 2de luitenants der infant. waarschijnlijk eene tractements-verhooging van honderd gulden zullen bekomen.

— Dezer dagen is men begonnen met het leggen der buizen voor den onderzeeschen telegraaf van 's Hage naar Engeland.

— Volgens berigt van de Kaap de Goede Hoop, zou men steenkolen ontdekt hebben op 12 mijlen afstands van de Kaapstad.

— In de *Prov. Gr. Ct.* wordt de pastorij en de kerk der Christ. Afgescheidenen te Appingedam te koop of te huur aangeboden; de laatste wordt gezegd zeer geschikt te zijn voor pakhuis of stalling.

— [illegible] 's Hage een [illegible] gehouden, die door alle Ministers werd bijgewoond behalve door dien van Justitie, die zich naar 's Hertogenbosch heeft begeven, naar men zegt, ter zake zijner gezondheid. Er loopt een gerucht, dat de heer Strens het voornemen zou hebben de pas aanvaarde betrekking van Minister van Justitie weder vaarwel te zeggen; onderscheidene omstandigheden geven voedsel aan dit gerucht.

— De hooge erfgenamen van Willem II zijn in revisie van het arrest van den Hoogen Raad in zake de vordering van Jhr. van Andringa de Kempenaer tegen 21 Jan. e.k. gedagvaard.

— Woensdag aanstaande zal voor het Hof van Zuid-Holland op nieuw gepleit worden in de zaak van het Huiszittenhuis te Leiden.

— De veehandel neemt, volgens een berigt in de *N. R. C.*, in de Provincie Groningen en vooral in den omtrek van Nieuwe Schans zeer toe, inzonderheid ook tengevolge van vermeerderden uitvoer naar Hannover; deze uitvoer heeft in de laatste vier maanden bedragen: paarden en veulens 110, en stieren, ossen en koeijen 1099.

— Dezer dagen is in de Provincie Groningen gearresteerd een student van zeer goeden huize, die zich zou hebben schuldig gemaakt aan het ontvreemden van voorwerpen uit de kerk te N. . . ., waar hij woonachtig was; hij is thans in het huis van arrest te Appingedam gedetineerd.

— In het *Hbl.* is de inhoud van een schrijven van den onderwijzer Pierik van de Kaap de Goede Hoop medegedeeld; zijne standplaats is te Winburg, ongeveer 300 uren boven de kaapstad; behave het schoolgeld, dat voor ieder leerling nagenoeg 18 stuivers in de maand bedraagt, en de voordeelen op de schoolbehoeften, die niet gering zijn, heeft hij de volgende inkomsten: 105 pond sterling als gouvernements-onderwijzer en 30 pond als voorzanger en scriba van de kerk; bij zijne komst te Winburg had hij 40 kinderen op school, doch door de vlugt van eenige familien ter zake van den oorlog was dit tot 20 verminderd. Ofschoon hij met zijnen toestand zeer te vreden was, durfde hij echter, uit hoofde der tegenwoordige omstandigheden, niemand aanraden, om zich als onderwijzer naar de kaapkolonie te begeven, tenzij men gelegenheid had, om zich te vestigen in de souvereiniteit, waar de boeren nog zeer op Hollandsche meesters gesteld zijn.

BUITENLAND, 17 September.

FRANKRIJK. Men leest in de ministeriele bladen, dat de minister van oorlog den President gedurende de geheele reis zal vergezellen; dat de minister van staat Parijs niet zal verlaten; dat de minister van politie, die van binnenlandsche zaken, die van marine en die van openbare werken zich op een bepaald punt bij den President zullen voegen, om hem, na elkander, elk eenigen tijd te vergezellen. Ook bevinden zich in zijn gevolg de redacteurs van den Moniteur. Intusschen zullen redacteurs van vier andere bladen op eigene wijze en op eigen kosten, ook als touristen, het uitstapje mede maken. Er zijn, die reeds vooruit reisden, en de Prins-President kan er zeker van zijn, dat hij overal door die heeren opgewacht en zoo veel mogelijk voet voor voet gevolgd zal worden. Eene ondankbare moeite evenwel! Zij mogen toch niets anders melden, dan dat de Prins-President welgemoed reisde en hartelijk werd ontvangen, en die taak konden zij gerust alleen aan den ijver en den goeden wil van den *Moniteur* toevertrouwen.

— Het officiële blad spreekt het berigt tegen van den [illegible] van koophandel, tusschen Engeland en Frankrijk gesloten, en tot grondslag hebbende *vrijen handel.*

— Te Corunha is een man gearresteerd, die in de bosschen ronddwaalde, en al de lieden, die hij ontmoette, aanviel, doodde en opät. Hij schrijft zijne misdaden toe aan den vloek zijner moeder. Hij had twee medepligtigen. Onder de slagtoffers bevonden zich de moeder en eene zuster van den moordenaar. Het ware doel van al die wreedheid is de gruwelijke handel in menschenvet, welke met Portugal gedreven wordt. *Handbl.*

— De President is 13 dezer zijne reis begonnen, waaruit de meesten het keizerrijk meenen te zullen zien geboren worden. Het vertrek kan doen zien, wat men van de reis en de terugkomst te wachten heeft. De Prins werd met luide kreeten van *leve de Keizer!* begroet. Gedurende de reis naar Straatsburg had een der prefects den prins met den titel van zijne hoogheid aangesproken, en dit had de aandacht bijzonderlijk getrokken. Men mag thans verwachten, dat die betiteling in de meeste aanspraken zal voorkomen, terwijl het *leve de keizer!* zich overal zal doen hooren. Men kan derhalve gerust wezen over den afloop van deze reize. Toch is de beurs gedrukt geweest, en men schrijft dit toe aan de reis van den prins. - Eene eerste telegraphische depêche berigt, dat de President Dingsdag avond te zes uur in de Hoofdkerk te Bourges, onder het luide vreugdegejuich van de te zamengevloeide bevolking, die talrijke kreten van *Leve Napoleon! Leve de Keizer!* liet hooren, is aangekomen.

ENGELAND. Een Engelschman te Londen heeft aanzoek gedaan bij de eigenaars van publieke tuinen, om eenen ballon te mogen volgen op eene geheele nieuwe wijze. Hij bezit een magneet, die 150 ponden draagt, en wenscht door een metalen gordel omvat te worden, zich door de magneet die dertig voeten onder de ballon hangen zou, te doen opheffen en in dien toestand in het luchtruim te zweven!

— Per telegraaf wordt uit Engeland te tijding ontvangen van den dood van den hertog van Wellington. Het berigt deelt niets mede omtrent een ongeluk, en men moet dus gelooven, dat de hertog plotseling van deze aarde is heengegaan, waar hij eene zoo be-

langrijke en eervolle plaats heeft vervuld. — Arthur Wellesley, hertog van Wellington, is te Dungoncastle in Ierland geboren, in het jaar 1769, dat zoo belangrijk is om de groote mannen, die het voortbragt. Hij was de zoon van lord Longford. Hij was opperbevelhebber met een inkomen van *f* 41.000, veldmaarschalk, lord-luitenant van Hampshire, kolonel der garde grenadiers, kolonel en chef van de brigade karabiniers, gouverneur van den Tower te Londen en van de citadel van Dover, lord-guardian (bewaarder) van de 5 havens, kanselier van de Universiteit van Oxford, guardian van St. James en Green-Park. — In Eton opgevoed, werd zijne opleiding volbragt op de militaire school te Angers in Frankrijk. In 1787 trad hij als vaandrig in dienst. In 1794 woonde hij als luitenant overste den veldtogt in de Nederlanden bij. In 1797 ging hij met zijn regement naar Indië, waar zijn broeder gouverneur-generaal was. Hier onderscheidde hij zich zoodanig, dat ter eere van zijne laatste wapenfeiten een gedenkteeken te Calcutta werd opgerigt, en hem onder meer een eeredegen werd geschonken ter waarde van *f* 12,000. In 1805 keerde hij naar Europa terug. Tot lid van het parlement gekozen en vervolgens secretaris van Ierland geworden, trad hij in 1807 weder in werkelijke dienst; hij woonde den togt naar Koppenhagen bij, trok in 1808 met een Britsch leger naar Portugal, en bestreed in Spanje de meest ervaren veldoversten van Napoleon. Hier volbragt hij de groote wapenfeiten, die hem verschillende titels en den roem van den uitstekendsten generaal der mogendheden te zijn, deden verwerven. Hij bekampte de Fransche legers onder de eerste veldmaarschalken van den Keizer met een onbegrijpelijk goed geluk, en trok ten slotte in 1814 de Fransche grenzen over. Door den Spaanschen vorst met eertitels overdekt, keerde de hertog naar Londen terug, waar hij met gejuich werd ontvangen. Het parlement begiftigde hem achtereenvolgens met 5 millioen gulden. Eerst als gezant naar Parijs vertrokken, werd hij Engelands gevolmagtigde bij het Weener congres. Bij de komst van *Napoleon* uit Elba, vertrok de hertog dadelijk naar Brussel, nam het bevel op zich van het Britsch-Hollandsch leger en behaalde de schitterende overwinning van Waterloo, bragt *Lodewijk XVIII* weder binnen Frankrijk, nam een belangrijk deel aan de beraadslagingen, die toen tusschen de drie vorsten van Rusland, Oostenrijk en Pruissen plaats hadden, en werd ten slotte opperbevelhebber van het leger, dat in Frankrijk in bezetting bleef ter handhaving van rust en orde. De geschenken, die hem van alle kanten werden gedaan, bedroegen millioenen waarde; hij was veldmaarschalk van de Eng. Portug., Spaans., Nederl., Oostenr., Russ. en Pruiss. legers. — Engeland leverde slechts een veldheer en staatsman, die met hem kan vergeleken worden, namelijk Marlborough, maar Wellington was gelukkiger, want hij mogt het werk voltooijen, dat anderen begonnen waren, terwijl Marlborough moest aftreden, voor hij zijn rol eigentlijk had afgespeeld.

— De oogst in Ierland is bijzonder gunstig.

— Het nieuwe glazen paleis te Sijdenham zal, voltooid, twaalf millioen guldens kosten, het dubbel der geslotene leening.

— Den 13 dezer is de grootste tot hiertoe bekende luchtballon in Londen opgestegen met een gezelschap van 23 heeren en dames. Madame Poitevin heeft in eene parachute het gezelschap verlaten, hetwelk later behouden is neergekomen.

— De Koningin zal in Schotland te Balmoral een nieuw paleis laten bouwen, dat een millioen guldens zal kosten.

— Te Waterford woont eene dame, 112 jaren oud, die het vorige jaar nog naar Londen is gereisd, om de tentoonstelling te bezoeken.

ITALIE. De uitbarstingen van den Etna duren verwoestend voort; de regering van Catanea heeft krachtige maatregelen tot beveiliging der bedreigde bewoners van Zufferana genomen.

AMERIKA. In Missouri en in Buffalo heerscht de cholera.

— Te Cincinnati heeft een zware brand gewoed.

— In het zuiden hebben zware stormen veel schade aangebragt, vooral te Mobile, alwaar het verlies op een millioen dollars wordt geschat.

— Te New-York is een reusachtig logement geopend, hetwelk niet minder dan 300 kamers bevat, welke met ongekende pracht zijn versierd. De keukens zijn eene merkwaardigheid, een waar wonder. Er zijn 150 bedienden en ruimte voor 1000 gasten.

DUITSCHLAND. Uit Hamburg wordt gemeld, dat de Koning en Koningin van Zweden met gevolg zich van daar naar Lubeck begeven hebben. Hun verblijf te Hamburg werd door eene bedroevende ongeregelheid gekenmerkt, die eindelijk in een politiek conflict ontaardde. 25 à 30,000 personen waren bij de groote illuminatie op de been. De leden van de Zweedsche club *Scandinavië* hieven onder de vensters van 's Konings appartementen nationale liederen aan. De menigte waande Deensche te hooren, begon te fluiten en te schreeuwen, en zong eindelijk op zijne beurt het nationale lied der hertogdommen tijdens de revolutie gecomponeerd. Gelukkig mogt de policie eindelijk slagen in het herstellen van de orde, en de teregt gevreesde ernstige ongeregeldheden werden daardoor nog bij tijds verhoed.

— De Koning van Griekenland verlaat Carlsbad den 15den en begeeft zich naar Munchen.

— Uit Paderborn wordt gemeldt, dat al de Pruissische aartsbisschoppen en bisschoppen protesten hebben ingediend bij Z. M. den Koning tegen de door het burgerlijk bestuur van de geestelijkheid gevorderde opgaaf van de door den Staat aan de Kerk verstrekte onderstandsgelden; — tegen de belemmering der missiën in sommige streken; — tegen het verbod voor de in de theologie studerende jongelieden, om het Collegium Germanicum te Rome te bezoeken: — tegen het verbod, om buitenlandsche leden van de orde der Jesuiten in Pruissen toe te laten, en tegen het in geestelijke betrekking opnemen van personen, welke in jesuitische inrigtingen zijn onderwezen.

— Sedert 10 dezer houdt zich de hertog van Parma te Munchen op; hij zal naar Italie terugkeeren.

SPANJE. De Madridsche dagbladen leiden een angstig leven. Naauwelijks is er bevel gegeven, om een dagblad geregtelijk te vervolgen, of de verantwoordelijke uitgever ziet zich achter de traliën der gevangenis van Saladero geplaatst. Het *waarom* is hem dan nog onbekend, en zijne vrijheid krijgt hij terug, als de justitie hem vrijspreekt!

ASSEN, 18 September.

Ook uit Odoorn berigt men ons, dat de bijenteelt in de laatste jaren geenszints zulke goede uitkomsten heeft opgeleverd als dit jaar. Er waren korven van 80, 90 en enkelen van 100 pond.

— Aan den geregtsdienaar *J. Stoker* te Assen is op zijn verzoek een eervol ontslag verleend, in te gaan 1 Oct. e.k., en is in zijne plaats benoemd *A. Dolfing*, veldwachter te Gieten.

— De heer *Kits van Heijningen*, Predikant te Rijsoord, heeft, na ten tweeden male eene beroeping naar Oudewater ontvangen te hebben, dezelve thans aangenomen.

— Te Hoogeveen zijn ook, naar men berigt, valsche 25 centsstukken in omloop, te onderkennen aan de blaauwe kleur.

— Naar men verneemt, heeft een liefhebber der jagt, de molenaar *Schuurman* alhier, den eersten dag der jagt 1 haas en 27 patrijzen en den tweeden 1 haas en 20 patrijzen geschoten.

— De Commissie van Landbouw in de Provincie Groningen maakt bekend, dat de Pokken, eene stellig besmettelijke ziekte, onder de schapen heerschen te Uithuizermeeden en Uithuizen.

— Het Hof alhier heeft gisteren, onder aanneming van verschoonende omstandigheden, tot drie maanden gevangenisstraf veroordeeld Grietje W., wonende in het veld bij Zwaartschaap, gemeente Ruinen, wegens het verbrijzelen van een arm aan een jongeling van 17 jaren, waardoor deze verhinderd werd om, gedurende meer dan 21 dagen, zijn werk te verrigten. — Denzelfden dag is behandeld de zaak van F. P. te Smilde, beschuldigd van in de herberg van Donker aan de Osseslúis, gemeente de Wijk, een dragonder met zijn kantschup een belangrijke wonde aan de voet te hebben toegebragt. Er zijn 8 getuigen gehoord; het O. M. requireerde eene gevangenisstraf van 5 tot 10 jaren.

— De Arr. Regtbank alhier heeft gisteren H. J. Bloemberg, landbouwer te Zuidwolde, tot eene gevangenisstraf van 6 dagen en boete van *f* 8, veroordeeld wegens het verzuimen van het doen van aangifte aan het bestuur zijner gemeente van de ziekte van een hem toebehoorend en in het begin van Junij j.l. aan de longziekte gestorven rund.

— Te Zuidwolde is 16 dezer, in overeenstemming met Mevrouw van Holthe tot Echten, als collatrice, in plaats van wijlen den Heer Huguenin, tot Predikant beroepen de Wel. Eerw. Zeer Gel. Heer Ds. H. Oolgaardt, predikant te Zwartsluis, en aan dezen den beroepsbrief door den schoolonderwijzer en eenen ouderling overgegeven. Z. WelEerw. heeft verklaard dat beroep in ernstige overweging te zullen nemen. *Hoog. Gt*

— Een vreemd verschijnsel is door een korenkooper te Meppel in de gepelde zoowel als in de ongepelde garst opgemerkt. Het is bekend, dat men de zoogenaamde klander, een zeer schadelijk insect, in de gepelde garst aantreft. Thans heeft genoemde koopman een veel schadelijker dier in gemeld voedingsmiddel bespeurd, n.l. een vliegend insekt, dat eerst geheel de korrel uitvreet, daarna eene opening in dezelve maakt en vervolgens zich in de vrije lucht begeeft. *Pr Ov. Ct*

— Zondag den 12 dezer kregen te de Wijk twee poldergasten twist, die zoo hoog liep, dat de Veldwachter, die juist in de nabijheid was, oordeelde tusschen beiden te moeten komen. Dit was echter niet de meening der vechtenden, die toen vereenigd den policiebediende aanvielen en het dezen zoo benaauwd maakten, dat hij om hulp begon te roepen. Eenige boerenjongens schoten daarop toe en met medewerking van deze gelukte het, na veel tegenstand, de twee belhamels in verzekerde bewaring te krijgen. Intusschen waren ook de aldaar gestationeerde dragonders komen opdagen, die met uitgetrokkene pallassen door het dorp heen en weer togen en een zeer oorlogzuchtig aanzien aan hetzelve gaven. Een der te hulpkomenden kreeg van den Veldwachter, bij ongeluk, met zijnen sabel nog een houw op het voorhoofd, die eene niet onbelangrijke

wonde veroorzaakte. Procesverbaal is dadelijk door den heer Burgemeester opgemaakt en de zaak in handen der Justitie gesteld. *Id.*

* **Dalen, 16 Sept.** Op den eersten jagtdag zijn alhier door de twee gebroeders *Caspers* geschoten 14 hazen en 9 patrijzen.

* **Nieuw-Buinen, 16 Sept.** Het strekt ons tot genoegen, te kunnen berigten dat, alhier een brief van den Minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz. ontvangen is, waarbij Z. Exc. zich bereid verklaard, om de stichting eener Herv. gemeente alhier te bevorderen en dadelijk een hulpprediker daarvoor te benoemen, indien namelijk door de Hervormden alhier nog *f* 100, door collecten zamen te brengen, worde gevoegd bij de reeds toegezegde *f* 100, om met de door het Rijk te verstrekken som van *f* 300, te dienen tot jaarwedde van dien hulpprediker, die alzoo *f* 500 zou beloopen. De godsdienst oefeningen zouden dan voorloopig in de school gehouden worden. Men mag aldus verwachten, dat hierdoor weldra in de godsdienstige belangen van de bewoners dezer veenstreken zal zijn voorzien.

* **Smilde, 16 Sept.** De markt, gisteren hier gehouden, was zeer druk bezocht; de handel vrij levendig, vooral in varkens en schapen. Ook voor runderen werden redelijke prijzen bedongen. Onaangenaam was het, dat het tegen den avond vrij wat begon te regenen: daardoor moest menigeen huiswaarts keeren, nat van binnen en van buiten: intusschen heeft men van geene stoornis der orde gehoord.

Drentsche Kanaal-Maatschappij.

Vervolg van het verslag van het tweede boekjaar (zie ons vorig no.)

Het vervolg van dit Verslag zal bevatten hetgeen betrekking heeft op de kanalen, die in de beide volgende jaren moeten worden aangelegd. Gedurende de behandeling der eerste bestekken ten fine van opprobatie bij het Bestuur, zijn de opnememingen en waterpassingen voortgezet, zoowel voor de verlenging van het kanaal naar en in de achtergelegene veenen, als voor den zijtak naar *Coevorden* en de waterleiding naar *Beilen*. In hoever deze kanalen voor de vroeger geraamde sommen uitvoerbaar waren, was ten tijde van de uitbesteding der werken van lijn *A* bij het Bestuur niet bekend. Van die zijde werd aangedrongen, dat van de verdere werken ten spoedigste projecten en begrootingen zouden worden overgelegd. Na vaststelling van eenige punten op den 16 Januarij, door den Directeur in behandeling gebragt, werd het project van verlenging van lijn *B* in de Vergadering van Commissarissen van 4 Maart 1852 ingediend, aldaar overwogen en vastgesteld. Daarbij was gevoegd eene begrooting door den Ingenieur Bake opgemaakt, aantoonende voor kosten *f* 312,836. Eene later overgelegde begrooting van het zijdkanaal naar *Coevorden* toonde daarvoor aan een cijfer van *f* 152,000.

Deze begrootingen maken een aanmerkelijk verschil met die bevorens door de ambtenaren van den Rijks Waterstaat opgemaakt, en waarop in art. 11 der acte van concessie verwezen wordt. Volgens die begrooting toch zou het zijdkanaal naar *Coevorden* slechts eene som van *f* 52,181 vorderen, waarvan men nog zou moeten aftrekken de kosten van een haven naar *Dalen* á *f* 3,667. De reeds verkregene ondervinding geeft aanleiding om te denken, dat de begrooting van den Ingenieur der Maatschappij het naast aan de waarheid zal zijn. De Ingenieur der Maatschappij rekent bij den zijdtak naar *Coevorden*, over eene lengte van 8200 ellen met eene diepte van 2,40 el onder peil, bodems breedte van 7 ellen en glooijingen van 1½ op 1, op het verplaatsen van 255,200 kubiek ellen gronds met inbegrip der nokslooten, terwijl de vroegere beambten van den Rijks Waterstaat rekenden, over eene lengte van 8115 ellen, op een te verplaatsen inhoud van 83,777 kubiek ellen met inbegrip der nokslooten, dus ruim 10 kubiek ellen te verplaatsen grond per strekkende el, tot het verkrijgen van een kanaal, wijd in den bodem 6 ellen en diep 2 ellen beneden peil! Intusschen was reeds in de Vergadering van 4 maart de opzending aan den Minister bepaald van het plan van de verlenging der *Hoogeveensche vaart*, tevens met verzoek om eene voordragt van onteigeningswet, ten einde voor met de waarde evenredige prijzen de nog benoodigde gronden te kunnen bekomen. Tot het gereed maken dezer stukken en van de kaarten in duplo werd eenige tijd vereischt, en heeft de opzending plaats gehad in dato 16 April ll. Tot dus ver is dit ontwerp nog bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken berustende.

— De werken der verlenging van het kanaal zijn bijna uitsluitend aardewerken, waarvan vele althans gedeeltelijk in den winter kunnen worden gedaan. — Intusschen was het door de overgelegde begrootingen aan het Bestuur meer en meer duidelijk geworden, dat het maatschappelijke kapitaal geheel ontoereikend zoude zijn voor de behoorlijke uitvoering van het werk. Commissarissen achtten het daarom hun pligt middelen te beramen, ten einde deze aan het oordeel der Deelhebbers te kunnen onderwerpen. Zij waren van oordeel, dat deze middelen konden gevonden worden door vermindering van het geconcessioneerde werk en vermeerdering van het aan te wenden kapitaal, beide middelen te zamen. Daarom hebben zij onder openlegging van den staat van zaken verzoek gedaan aan Z. M. den Koning: Om Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken te willen magtigen, om tot dat einde met hen in overleg te treden en meer bepaald over de vraag, die, naar hun inzien, in aanmerking moet komen, met welke wijzigingen in de overeenkomst van den 21 en 23 Maart 1850, de Drentsche Kanaal-Maatschappij kan worden toegelaten, voorshands af te zien van het geconcessioneerde sub *c* en *d*, het laatste wat betreft het veranderen der waterleiding naar *Beilen* in een scheepvaartskanaal, en op die grondslagen wijzigingen in de overeenkomst te arresteren, een en ander behoudens ratificatie van Deelhebbers, en voor het geval de Deelhebbers der Drentsche Kanaal-Maatschappij zullen hebben geautoriseerd het negotiëren van *f* 300,000, ten einde daarmede in het te kort schietende kapitaal te voorzien. Dit adres is door Z. M., alvorens daarop te beschikken, in handen gesteld van de Provinciale Staten van *Drenthe*, die hebben geadviseerd, om geene vermindering der bij contract van concessie toegestane werken toe te laten, zonder dat echter in het door de Staten goedgekeurde rapport eenige middelen worden aangewezen, waardoor aan dezen wensch tot geheele uitvoering der geconcessioneerde werken zouden kunnen worden voldaan. De Hooge Regering heeft daarop nog geene beschikking genomen. In deze omstandigheden zal U in de aanstaande gewone Vergadering van Deelhebbers een voorstel van wege het Bestuur worden gedaan, in voege als in den brief van beschrijving omschreven. — De winst- en verlies-rekening van het 2e maatschappelijke jaar kon, bij de groote inspanning van krachten die van de Maatschappij gevorderd is, wel geene voordeelige uitkomst doen verwachten; eerst in de volgende jaren kunnen de eigenlijke revenuën der vaart daarop voorkomen.

Allerlei.

De heer P., oud-min., bewoont des zomers een kasteel digt bij Parijs. Voor eenige weken waren daar eenige bezoekers vereenigd, en onder anderen mevrouw de F., vergezeld van mevrouw de P., eene jong gehuwde vrouw van negentien jaren. Zaturdag den 24sten Julij ging het gansche gezelschap, om de hitte te vermijden, plaats nemen op eene weide bij de rivier, beplant met populieren. De dames hadden haar werk en de heeren boeken en nieuwspapieren medegebragt; 's morgens was de weide afgemaaid. Op het oogenblik, dat een ieder zich ging nederzetten, zegt mevrouw de P., dat zij eene brandlucht ontwaart, waarop hare moeder lagchende antwoordde, dat sedert het zoo smoorheet was, zij niet anders dan van brand scheen te droomen. Terwijl mevrouw de F. nog sprak, hoort men een noodkreet en de jonge mevrouw de P. was plotseling omhuld door een wolk van rook. Allen snellen ter hulp toe, de moeder het eerst, zij drukt hare dochter in hare armen om het vuur te blusschen, dat haar dreigt te verslinden, tot dat eindelijk een heer komt toesnellen met een natgemaakte shawl. Helaas, het was te laat! Het ligchaam der ongelukkige was maar eene wonde. Alleen het aangezigt, dat zij tegen de borst harer moeder krampachtig gekneld houdt, was nog ongeschonden. Men draagt de beide vrouwen stervende naar het kasteel terug, dat zij vol leven en blijde gemoedsstemming verlaten hadden. De dochter stierf des anderendaags na een hevig lijden en men wanhoopt aan het behoud van de moeder. Een lucifer, 's morgens op den grond geworpen door een grasmaaijer, was de oorzaak van dit ijsselijk ongeluk. Mevrouw de P. had met den voet daarop getrapt en het vuur had zich terstond medegedeeld aan het ligt barège-kleed der jonge vrouw.

— **Men schrijft uit Londen, dat de heer Paye, rijks-architect aldaar, het plan heeft gevormd, de groote hangende brug, welke thans te** Chelsea wordt gebouwd, door middel der electriciteit te verlichten. Eenige onlangs genomene proefnemingen doen veronderstellen, dat het mogelijk is, de electrische lamp tot verlichting aan te wenden, te meer, daar zekere ontdekkingen het mogelijk maken, de onkosten van een aanhoudenden en sterken electrischen stroom aanzienlijk te verminderen.

— Men schrijft uit Parijs d.d. 8 dezer: De 600 ellen diepe Artesische put van Grenelle levert gedurende het geheele jaar een overvloedigen voorraad van warm water. Thans bestaat het plan, om eene maatschappij te vormen, met het doel, om partij te trekken van het warme water, dat men aldus kan verkrijgen. Deze maatschappij wil in de 48 wijken van Parijs 48 Artesische putten doen boren, elk 1000 ellen diep, en van het hierdoor te verkrijgen warm water, wil men warme baden tot stand brengen, openbare waschhuizen oprigten (4 in elke wijk) warm water voor de huishouding verschaffen en eindelijk het water doen dienen tot verwarming der huizen, zoo als dit reeds in het paleis Luxemburg plaats heeft.

— Een gedeelte van Hongarije is sedert eenigen tijd door rooverbenden onveilig gemaakt, tegen welke de regering krachtige maatregelen heeft moeten nemen. Nadat het bekend was geworden, dat zich een groot getal roovers in de moerassige streek van Körös ophield, zoo werd besloten, er eenen togt tegen te ondernemen. Een jagerbataillon en eene afdeeling Uhlanen werden opgeroepen en het terrein omsingeld. De toegangen tot de moerassen, waarin zich de vervolgde roovers geworpen hadden, werden door de kavallerie bezet om de vlugtelingen op te vangen, terwijl de veldjagers steeds verder voortdrongen en den kring, waarin de roovers zich bevonden, enger maakten. Eindelijk was het terrein, dat zij bezetteden, naauwelijks meer dan een mijl in omvang en enkel moeras, met hoog riet en struiken bedekt, waarin men niet verder voortdrong en zich alleen met het omringen vergenoegde, dat des te meer tot het doel moest leiden, daar de meesten der vervolgden tot aan de heupen in het moeras stonden en hun toestand reddingloos was. Twee dagen lang boden de roovers tegenstand, doch den derden gaf zich het overschot op genade en ongenade over, nadat het grootste gedeelte door kogels en verstikking het leven verloren had. Slechts 11 vielen in handen der soldaten, grootendeels voormalige honveds, zijnde jonge, schoone menschen, die te Pesth gefusilleerd zullen worden. Veel grooter is het getal der geblevenen, van welke men, ofschoon menigeen spoorloos in het moeras verdwenen zal zijn, niet minder dan 27 lijken uithaalde. Maar ook de troepen kwamen er zoo gemakkelijk niet af en menig roover verkocht zijn leven duur. Het jagerbataillon, dat alleen in het gevecht kwam, moet 12 dooden en 48 gewonden hebben.

ADVERTENTIEN.

Heden morgen overleed mijne geliefde echtgenoot, JANTJE HAAK, in den ouderdom van bijna 66 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van 33 jaren.
ASSEN, den 17 September 1852.
H. SCHENKEL.

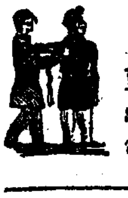

EEN of TWEE **KLEERMAKERS-KNECHTEN** verlangt men ten spoedigste bij A. SMEEMAN, Mr. Kleermaker te *Hoogeveen.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *ANLOO* brengen bij dezen ter algemeene kennis, dat ZIJNE MAJESTEIT, bij besluit van den 10 Julij j.l. No. 62, heeft goedgekeurd het instellen van TWEE **JAAR-** of **VEE-MARKTEN** te *ANLOO*, op den laatsten DINGSDAG van April en den 4den VRIJDAG van de maand September, welke dit jaar invalt op VRIJDAG den 24 September aanstaande; op deze EERSTE MARKT zal voor het plaatsen van **kramen** en **vee** geen STEEGELD gevorderd worden.
ANLOO den 11 September 1852.
De Burgemeester tevens Secretaris,
J. A. MEURSING.
De Wethouder,
J. HOMAN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Odoorn* brengen ter algemeene kennis, dat de Herfstmarkt dit jaar invalt op DONDERDAG den 23 September e.k.
ODOORN den 11 September 1852.
Burgemeester en Wethouders voorn.,
De Burgemeester.
S. HELLINGA TONCKENS.
[illegible]
R. NIJENHUIS.

PROVINCIE DRENTHE.
AANBESTEDING.

Op DINGSDAG den 21 September 1852, des middags ten 12 ure, zal onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de Provincie *Drenthe*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Ingenieur van den waterstaat, belast met de dienst van Provinciaal Ingenieur in *Drenthe*, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te *Assen*, worden aanbesteed:

Het VERRIGTEN van eenige HERSTELLINGEN aan sommige WERKEN, behoorende tot den PROVINCIALEN KUNSTWEG van *Assen* over *Rolde* en *Gieten* tot de *Hilte*, met de LEVERANTIE der daartoe benoodigde MATERIALEN.

Deze besteding zal geschieden bij inschrijving en opbod. Het bestek zal, behalve aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van *Drenthe*, ter lezing liggen te *Assen*, in de Logementen van DONKER, SOMER en HOFSTE; te *Rolde* bij REBBERS; te *Gieten* bij de Wedw. BRAAMS en bij OTTENS; te *Bareveld* in het logement nabij den tol; te *Smilde*, in de VEENHOOP en bij den kastelein WIND; te *Dieverbrug*, in het POSTHUIS, te *Havelte* bij BROEKSMA; te *Meppel* in het HEERENLOGEMENT en in het Provinciaal TOLHUIS nabij de *Veenebrug*.

Zullende den dag vóór de aanbesteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zijn voorts nadere informatien te bekomen bij den Ingenieur BRUNINGS te Assen.
ASSEN, den 8 September 1852.
De Commissaris des Konings in de Provincie Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Zij, die wenschen nader bekend te worden met het **Waarborg-Genootschap** voor Weduwen, opgerigt in 1827, te Amsterdam, door J. TE WINKEL en H. J. RIETVELD, waarin men, tegen eene billijke contributie de Weduwe voor *f* 250.00, *f* 500.00 of *f* 1000.00 jaarlijks als maximum kan verzekeren; welk Genootschap 't laatste jaar met 469 leden is toegenomen en met primo Mei ll. reeds 1652 leden telde en sedert dien tijd *alleen* in deze provincie een *twintigtal* nieuwe deelhebbers heeft verkregen, terwijl het reeds een Reserve-fonds van over de *f* 100.000.00 op het Grootboek bezit, kunnen daaromtrent nadere inlichting ontvangen bij den Correspondent
W. HUMMEL
MEPPEL, 16 September 1852. *Onderwijzer.*

De PRESIDENT der Wevers-Commissie te Meppel maakt bekend, dat de Commissie op DINGSDAG den 28 September aanstaande, des morgens om elf uur, in het locaal van het Kantongeregt aldaar zal verkoopen: **90 Stukken** mooi fijn wit gebleekt **Linnen** van $^5/_4$ en $^6/_4$ el breed, en alle geweven van zuiver vlas, uit de hand **gesponnen Garens**; bovengenoemd linnen is daags vóór den verkoopdag in het bovengenoemde locaal te zien.
JACOB DE JONGE.
MEPPEL, den 13 Sept. 1852.

Correspondentie.

Het stuk: geen Drenthenaar in een volgend no.

Burgerlijke Stand.

ASSEN, 11—17 Sept. *Bev.*: R. Zwiers, geb. Heuving, van d.; B. Woelders, geb. Drenthe, van d.; - *Overl.*: P. Baman, 32 j. 10 m., m.g.

Veeprijzen

AMSTERDAM, 13 Sept. Heden werden aangevoerd 289 vette Runderen, alle verkocht voor *f* 160, 150 en 140; 177 melk- en vaarskoeijen golden *f* 100, 80 en 70; 245 varkens vlug voor 40 en [illegible] pd.; 46 magere varkens *f* 10, 8 en 6; 117 [illegible]

— Wij vernemen nader ten aanzien van het vee, den 14 dezer op de markt te Rolde aangevoerd, dat er waren aangebragt: 1286 paarden voor rijtuigen, 477 losse paarden, 463 veulens, 715 koeijen; 331 stuks jongvee, 2122 schapen en 817 varkens. De paarden golden van *f* 25 tot *f* 210, de veulens van *f* 20 tot *f* 95, de koeijen van *f* 25 tot *f* 93, het jongvee van *f* 15 tot *f* 46, de schapen van *f* 1.50 tot *f* 7 en de varkens van *f* 2 tot *f* 20.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 17 September.

Tarwe, oude B.	70	N.pd.	*f* 7.20	Gerst, N. winter	56	N.pd.	*f* 4.50
„ N. Oml.	72	„	„ 7.50	„ „ zomer	55	„	„ 0.00
„ „ Old.	70	„	„ 6.85	„ „ knobbe	62	„	„ 4.75
Rogge, nieuwe Inl.	68	„	„ 6.50	Paardeboonen . .			*f* 5.00 à 5.60
„ oude „	70	„	„ 6.60	Koolzaad . . .			*f* 9.25 à 10.00
Haver, N. dikke	46	„	„ 2.90	Gort, grove . .			*f* 7.00 à 7.75
„ dito	48	„	„ 3.05	Gort, parel .			*f* 10.00 à 11.00
„ Voer	42	„	„ 2.65	Olie, raap per vat			*f* 31.00 à 00.00
„ Zwarte	42	„	„ 2.55	Boter $^1/_4$ ton .			*f* 00.00 à 00.00
Boekweit, zand	67	„	„ 5.60	„ $^1/_{16}$ „			*f* 0.00
„ veen	66	„	„ 5.25				

AMSTERDAM, 15 Sept. Tarwe prijsh.; 129 pd. r. Koningsb. *f* 277 bij partij; 125 pd. Fries. *f* 247; 124 dito *f* 232. Rogge met goeden handel tot hooger prijs; 126 pd. Pommer *f* 220; 120 pd. n. Odessa *f* 188 bij partij; 121 pd. dito *f* 185 bij partij; 122 pd. dito *f* 187, 188; 121 pd. Pruis. *f* 195, 196; 118 pd. n. Archangel *f* 176.

ASSEN, 16 Sept. Rogge *f* 6.75, 6.50, 6.25. Boekweit *f* 5.25, 5.00, 4.75. Boter Ned. pd. 70 á 65 cents.

MEPPEL, 16 Sept. Rogge *f* 6.50 à 6.75. Boekweit *f* 6.25 á 7.00. Boter $1^1/_2$ Ned. pd. *f* 1.05 á 1.20.

Staats-Loterij.

Tweede Klasse. 3de en 4de lijst. No. 17487 *f* 2500; no. 10306 *f* 1250; nos. 1537, 2545, 5297, 15931 en 3203 ieder *f* 1000; nos. 11855, 17145, 8297, 14421, 8298, 888, 2923, 11317, 17033 en 1144 ieder *f* 400; nos. 3170, 8705, 10325, 10701, 8006, 3572, 4310, 5558, 6479 en 4969 ieder *f* 200.

AMSTERDAM, 16 Sept. Werk. Sch. $2^1/_2$ pct. $64^3/_4$ à $64^{13}/_{16}$; dito 3 pct. $77^3/_4$ à —; dito 4 pct. $96^5/_8$ á $96^3/_4$. —

Ter Boek- en Courant drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen.*